

„100x100 BIZTONSÁG”

A POLGÁRŐRSÉG KIEMELT BŰNMEGELŐZÉSI MINTAPROGRAMJA
Magyarország 100 településén a közbiztonság erősítésére
és a lakosság biztonságérzetének javítására

2013-2014.

PROGRAMINDÍTÓ FÓRUM

2013. március 23-án

ELFOGADVA:

AZ OPSZ 2013. JANUÁR 18-AI ELNÖKSÉGI ÜLÉSÉN HOZOTT,

ELN/ 5/2013. SZÁMÚ HATÁROZATÁVAL

„100x100 BIZTONSÁG”

A POLGÁRŐRSÉG KIEMELT BŰNMEGELŐZÉSI MINTAPROGRAMJA
**Magyarország 100 településén a közbiztonság erősítésére
és a lakosság biztonságérzetének javítására
(2013-2014)**

Az elmúlt két évtizedben teljesített polgárőr szolgálatok, egyesületi-, szövetségi tapasztalatok – összhangban a kriminológiai tudományos kutatások eredményeivel – megerősítették, hogy **a bűnözés összetett társadalmi jelenség, amely ellen hatékonyan küzdeni csak minden egyes állampolgár és a helyi közösség közreműködésével lehet.**

A környezeti (szituatív) illetve a közösségi (társadalmi) bűnmegelőzés nemzetközi és magyarországi „jó gyakorlatait” figyelembe véve, a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia, a Belügyminisztérium, és más együttműködési partnereink – kiemelten a rendőrség és az önkormányzatok – kérései, iránymutatásai alapján **az OPSZ rendszeresen meghirdetett és eredményesen végrehajt bűnmegelőzési programokat.**

A szakmai értékelések, fórumokon elhangzott vélemények alapján megállapítható, hogy a védekezés hatékonyságot döntő mértékben befolyásolták, hogy a bűnesetek megelőzését, a biztonságérzet fokozását célzó cselekvési tervek /programok/ menyire voltak összhangban az adott település, városrész helyi sajátosságaival, a bűnözést elősegítő helyzetek pontos (részletes) feltárásával, a megelőzésre rendelkezésre álló és bevonható erők-, anyagi források mennyiségével, minőségével valamint az együttműködési készségekkel.

A komplex biztonság megteremtése és fenntartása, az állampolgárok életminőségének, közérzetének, hangulatának javítása az általános intézkedéseken túl megköveteli, hogy nagyobb hangsúlyt fektessünk a település, a környezet helyi adottságaira és ezek alapján határozzuk meg a közbiztonságot érintő intézkedéseket, és alkalmazott bűnmegelőzési módszereket.

Az eredményes hagyományos programokat **folytatva** („Kistelepülések biztonsága”; Tisztelet az éveknek – biztonságot az időseknek”; Egy iskola – egy polgárőr”; SZEM...) **belügyminiszter úr kiemelt támogatása mellett és együttműködve a rendőrséggel, az OPSZ elnöksége kezdeményezi megynként öt település (településrész), Budapesten négy kerület (kerületrész) közbiztonságát erősítő, differenciált, a szubszidiaritás elvét alkalmazó, polgárőr mintaprogram meghirdetését 2013-2014. évekre.**

1. A „100x100 BIZTONSÁG” POLGÁRŐR PROGRAM CÉLJA:

- A lakosság biztonságérzetét hangsúlyozottan figyelembevevő, **az átlagtól eltérő közbiztonsági kihívásokkal rendelkező településeken (településrészeken)** megvalósítható (megvalósítandó) középtávú polgárőr cselekvési célok, illetve prioritások kijelölése, a végrehajtás módjainak meghatározása, kiemelt támogatása és a fejlesztés folyamatos biztosításával hozzájárulni az életminőséget javító közbiztonság fenntartásához.
- A speciális jellemzőket, helyi sajátosságokat prioritásként kezelő konkrét programhoz **2013-2014 évekre** elnyerni a Belügyminisztérium és más együttműködő szervezetek valamint az állampolgárok kiemelt támogatását.
- Az OPSZ, a megyei szövetségek és egyesületek hatékony közösségformáló, *közbiztonságot fenntartó, biztonságérzetet javító programjainak gyakorlati eredményeivel hozzájárulni az egyenlőtlenségek felszámolásához, a társadalomban elfogadott normák, viselkedési szabályok megismertetéséhez és elfogadtatásához*, valamint a polgárőrség népszerűsítése, elismertségének fokozása, a polgárőr egyesületek számának és létszámának növelése.
- Az együttműködési lehetőségek gyakorlati megvalósítása, tapasztalatok értékelése, általánosítása.
- A **program** végrehajtásának, főbb mozzanatainak, **eredményeinek dokumentálása** (írásban, hang- és képfelvételeken) és **javaslatok megtétele** a hatáskörrel rendelkező intézmények, szervezetek valamint az állampolgárok és közösségeik részére.

2. A „100x100 BIZTONSÁG” PROGRAM TERVEZETT IDEJE:

- 2013. január 01-jétől 2014. december 31-éig.

3. A „100x100 BIZTONSÁG” PROGRAMBAN ÉRINTETT TELEPÜLÉSEK (TELEPÜLÉSRESZEK) ÉS POLGÁRŐR SZERVEZETEK:

- A megyei / fővárosi szövetségek által – az egyesületek javaslatai alapján – felterjesztett, megyénként 5 település vagy azonosíthatóan körülhatárolható településrész, a fővárosból 3 kerület, valamint legalább két kiemelt feladathoz (tagozathoz) kapcsolható, földrajzilag meghatározható terület (pl.: idegenforgalmi szezon; vasúti ellenőrzés).
(A javasolt települések /településrészek/ az 1. sz. melléklet szerint: 20x5=100.)

- A programban közreműködő (vállalást tett) polgárőr egyesületek listáját a program elfogadását és a cselekvési tervek összeállítását követően adják meg a megyei/fővárosi szövetségek.

4. A „100x100 BIZTONSÁG” POLGÁRŐR PROGRAM (CSELEKVÉSI TERV) TARTALMI ELEMEI:

- Az átlagtól eltérő közbiztonsági (biztonsági) kihívásokkal terhelt települések (településrészek) helyzetének, a lakosság biztonságérzetét meghatározó jellemzők, és a bűncselekmények, szabálysértések elkövetését lehetővé tevő okok, az elkövetéshez vezető folyamatok megismerése, tanulmányozása, **komplex értékelése:**
  - a bűn okok feltárása, megállapítása
  - a sértetté válást befolyásoló tényezők feltárása
  - a rendőrség országos bűnügyi térképének tanulmányozása, a polgárőr szolgálatok földrajzilag behatárolható területeinek meghatározása.
- A bűnelkövetést elősegítő alkalmak csökkentésének, a **megelőzés alkalmazható módszereinek meghatározása.** (Potenciális elkövetők elrettentése /lehetőség – képesség – motívum/, és az áldozatok, közösségek felkészítése a megelőzésre.)
- **A polgárőr egyesületek alapfeladatainak (közterületi járőrszolgálat – figyelőszolgálat – jelzőőri tevékenység) tervszerű, együttműködőkkel összehangolt (a rendőrség szakmai koordinálásával történő) végrehajtása.**
- A bűnmegelőzés többszintű, horizontálisan és vertikálisan tagolható rendszerében résztvevők, szakterületeket átfogó, társadalmi érdekegyeztetése és konszenzus alapján elkészített megelőzési tervek elkészítése, végrehajtása:
  - szoros együttműködés a rendőrséggel, az önkormányzattal, a szakmai szervezetekkel, a helyi intézményekkel, a helyi társadalom tagjai között
  - folyamatos partnerségi viszony fenntartása.
- Az elsőbbséget élvező célok és a nagy jelentőségű feladatok meghatározása.
- A megelőzési program és a kapcsolatos **információk hatékony továbbítása, folyamatos kommunikálása.** A lakosság minden korosztályának – különös tekintettel a veszélyeztetettekre – tájékoztatása, bűnmegelőzési és köz-, valamint közlekedésbiztonsági tanácsok, szóróanyagok, és a média útján.
- Kezdeményező részvétel a környezettervezési bűnmegelőzésben (*Crime Prevention Through Environmental Design*)

- **Közösségi bizalomerősítés:**
  - rendőrség és más állami intézmények, szervek iránt
  - önkormányzat iránt
  - állampolgárok között
- Az **állampolgári gondolkodás pozitív alakítása:**
  - jogok és kötelességek összhangja
  - felelősség vállalás megerősítése
- Esélyegyenlőség biztosításában való közreműködés, az **etnikai problémák megoldásának segítése.**
- „**Tiszteletet az éveknek – biztonságot az időseknek**” program helyi végrehajtása.
- „**Szomszédok Egymásért Mozgalom**” szervezése, irányítása.
- „**Közbiztonsági Egyeztető Fórumok**”, lakossági tájékoztatók megszervezése.
- Gyermek- és ifjúságvédelem, „Egy iskola – egy polgárőr” program alkalmazása, felkészítés, képzés megszervezése.
- Kiemelt eseményekhez (rendezvényekhez) szükséges erő-eszköz összpontosítás biztosítása.
- Idényjellegű bűnalkalmak (fa-, fém- és mezőgazdasági termények lopása) megelőzése, közreműködés a felderítésben, a veszélyeztetett területek biztosításában, valamint részvétel a hagyományosan jelentkező, kiemelt, országos polgárőr akciókban.

5. A „100x100 BIZTONSÁG” POLGÁRŐR PROGRAM (CSELEKVÉSI TERV) SZERVEZÉSI, VÉGREHAJTÁSI FELADATAI:

I. AZ OPSZ KÖZHASZNÚ, KÖZTESTÜLET FELADATAI:

- 1) Az OPSZ a 2013. január 18-ai elnökségi ülésen hozott, Eln.5/2013. számú határozata alapján hirdesse meg a „100x100 biztonság” című, 2013-2014. évekre szóló polgárőr programot.

A program meghirdetésénél kiemelten kell kezelni annak az OPSZ honlapján, a Polgárőr Rádióban és honlapján, valamint a Polgárőr Magazinban való megjelenését. A programot nyomtatásban is (400 példányban) ki kell adni, és valamennyi érintett polgárőr egyesület vezetőjének postai úton meg kell küldeni.

Felelősök: Zámbó Péter OPSZ alelnök
dr. Balogh Endre Róbert OPSZ admin. igazgató
Erdős Viktória OPSZ sajtófelelőse

Végrehajtják: OPSZ munkaszervezete
a PR és a PM főszerkesztői

Határidő: 2013. március 23.

- 2) A megyei / fővárosi polgárőr szövetségek javaslatai alapján kiválasztott száz településen fel kell mérni a polgárőr egyesületek működőképességét, hatékonyságát, a bűnmegelőzésben való (aktív vagy passzív) részvételét, személyi, technikai és egyéb más feltételeknek a meglétét (hiányát).

Felelősök: Zámbó Péter OPSZ alelnök
dr. Balogh Endre Róbert OPSZ admin. igazgató

Végrehajtják: megyei / fővárosi polgárőr szövetségek elnökei

Határidő: 2013. április 30.

- 3) Az OPSZ 2013-as évi költségvetésében a 100 polgárőr egyesület intenzívebb működésének támogatására el kell különíteni 25 millió forint összeget. Az elkülönített pénzt a megyei szövetségeken keresztül utaljuk át a programban részvevő egyesületeknek.

A megyei szövetségek a többi forrás elosztása során az érintett száz egyesület terhére hátrányos intézkedést nem tehetnek, azok nem hagyhatók ki az egyéb juttatásokból.

A támogatás kizárólag az egyesület aktívabb működésére, a működés serkentésére fordítható (egyesületi tulajdonú gépjármű üzemanyag- és szervizelési költségeire, polgárőr láthatósági mellény, nyári, téli pulóver, ing, trikó beszerzésére, szolgálatellátáshoz szükséges védőfelszerelések, technikai, /egyesület nevéen lévő/ hírközlő és számítástechnikai eszközök beszerzésére és üzemeltetésére, segélyhívó rendszerek kiépítésére és a szükséges irodaszerekre).

A rendőrségtől, rendészeti szervektől kapott, szolgálatból kivont gépjárművek elosztásánál a programban részvevő egyesületek kapjanak prioritást.

- Felelősök: Kolozsi József OPSZ elnökhelyettes
Adonyi Krisztina OPSZ gazdasági igazgató
- Végrehajtják: megyei / fővárosi MPSZ elnökei
érintett egyesületek elnökei
- Határidő: 2013. április 30-ig a támogatások átutalása,
majd folyamatos a költségvetési év szerint.
- 4) Programindító OPSZ (központi) felkészítés – tartalma szerint a program céljának és a bűnmegelőzési, illetve együttműködési feladatoknak az ismertetése – a kiválasztott települések (településrészek) polgármestereinek (képviselőinek) és az érintett polgárőrszervezetek vezetőinek.
- Előadók: Papp Károly r. vezérőrnagy, országos rendőrfőkapitány
Dr. Túrós András OPSZ elnök
Zámbó Péter OPSZ alelnök
Horváth Róbert OPSZ alelnök, Zala MPSZ elnök
Csóra György OPSZ elnökségi tag, BAZ MPSZ elnök
- Felelősök: Zámbó Péter OPSZ alelnök
dr. Bíró Gyula OPSZ elnökségi tag
Laki István OPSZ bűnmegelőzési és oktatási bizottság tagja
- Határidő: 2013. I. negyedév.

II. A MEGYEI/FŐVÁROSI POLGÁRŐR SZÖVETSÉGEK ÉS A POLGÁRŐR EGYESÜLETEK FELADATAI:

- 1) SZERVEZÉS, SZERVEZETI ÉLET:
- Mind a száz településen polgárőr egyesületnek kell működnie. Ahol kis létszámú az egyesület, vagy nem elég hatékony a működése, ott közvetlen intézkedéseket, tagtoborzást kell kezdeményezni az egyesület megerősítésére, létszámának felfejlesztésére.
- Felelős: megyei/fővárosi szövetség elnöke
- Végrehajtja: megyei/fővárosi szövetségek elnöksége
egyesületi elnök
- Határidő: 2013. április 30-ig.
- 2) Valamennyi egyesületnél közgyűlés keretében ismertetni kell a program célját, a bűnmegelőzési, illetve együttműködési feladatokat, lehetőségeket, és

mozgósítani, aktivizálni kell a polgárőröket, hogy vegyenek részt a program megvalósításában.

Felelős: megyei/fővárosi szövetség elnöke

Végrehajtja: egyesületi elnök

Határidő: 2013. április 30-ig.

- 3) A programban résztvevő egyesületek szorosan működjenek együtt a rendőrséggel, rendészeti szervekkel és az alternatív rendészeti szervezetekkel (pl. a közterületfelügyelettel, természetvédelmi őrökkel, halőrökkel, vadőrökkel, mezőőrökkel, közterületi településőrökkel, közterületeken működő fegyveres biztonsági őrökkel).

Ennek keretében egyeztessék, hangolják össze a szolgáltatot, törekedjenek arra, hogy a településen folyamatos legyen a közterületi szolgálat, ne maradjon – különösen a fertőzött – terület rendészeti ellenőrzés nélkül.

Felelős: megyei/fővárosi szövetség elnöke

Végrehajtja: egyesületi elnök

Határidő: folyamatos.

- 4) Önkormányzati testületi ülésen a polgárőr egyesület vezetője adjon tájékoztatást a program céljáról, tartalmáról, a bűnmegelőzési, illetve együttműködési feladatokról és végrehajtásáról.

Kérjék hozzá a testület és a polgárok támogatását.

Felelős: egyesületi elnök

Végrehajtja: egyesületi elnök

Határidő: folyamatos.

- 5) Kezdeményezzék a bűnmegelőzés széleskörű tudatosítását a közterületen kívül is lakossági fórumokon, nyugdíjasklubokban, önkormányzati rendezvényeken, a helyi és a regionális médiákban stb. és kiemelten az iskolákban az „Egy iskola – egy polgárőr” program végrehajtásának keretében.

Folyamatosan értékeljék, elemezzék a település közbiztonságának helyzetét civil szemüvegen keresztül – amely jobban visszatükrözi a lakosság biztonságérzetét.

Felelős: egyesületi elnök

Végrehajtja: egyesületi elnök, egyesületi tagok

Határidő: folyamatos.

- 6) Amennyiben a településen etnikai problémák jelentkeznek, azok feloldásában, megoldásában közvetlenül vegyenek részt.

Támogatni kell a roma értelmiség bevonását a közösségi bűnmegelőzési tevékenységbe, népszerűsíteni szükséges a jogkövető roma állampolgárokat.

Felelős: egyesületi elnök

Végrehajtja: egyesületi elnök, egyesületi tagok

Határidő: folyamatos.

- 7) Az egyesület közgyűlés keretében félévente röviden értékelje a program végrehajtásának tapasztalatait, hatását, hatékonyságát.

Folyamatosan gyűjtsék és értékeljék a végrehajtás helyi, illetve megyei tapasztalatait, és az erről szóló tájékoztatót félévente terjesszék fel az OPSZ elnökének.

Felelős: megyei/fővárosi szövetség elnöke,
egyesületi elnök

Végrehajtja: egyesületi elnök

Határidő: folyamatos

Melléklet: Az átlagtól eltérő közbiztonsági (biztonsági) kihívásokkal terhelt települések (településrészek) jegyzéke.

Dr. Túrós András
elnök

„100x100 BIZTONSÁG” a polgárőrség kiemelt bűnmegelőzési mintaprogramja – 2013-2014.

**MAGYARORSZÁG SZÁZ,
a „100x100 BIZTONSÁG” PROGRAMBAN RÉSZVEVŐ,
„átlagtól eltérő közbiztonsági (biztonsági) kihívásokkal terhelt”
TELEPÜLÉSE**

<i>ÓÜ98V BNMgyei szövetségek</i>	<i>Települések</i>
<i>Budapest</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. VI. kerület 2. VII. kerület 3. VIII. kerület 4. IX. kerületet 5. Vecsés
<i>Baranya</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pécsnek Vasas és Hird városrészei 2. Szigetvár 3. Nagycsány 4. Komló 5. Kisharsány
<i>Bács-Kiskun</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiskunhalas 2. Kecskemét-Erzsébetváros 3. Kiskunfélegyháza 4. Kunszentmiklós 5. Kalocsa
<i>Békés</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sarkad 2. Kétegyháza 3. Szarvas 4. Békés 5. Vésztő
<i>Borsod-Abaúj-Zemplén</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rudabánya 2. Taktakenéz 3. Taktaszada 4. Sajókaza 5. Vilmány
<i>Csongrád</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Baks 2. Balástya / Dóc 3. Ásotthalom 4. Zákányszék 5. Szeged-Kiskundorozsma

<i>Fővárosi / Megyei szövetségek</i>	<i>Települések</i>
<i>Fejér</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Csókakő 2. Ercsi 3. Gyúró 4. Sárkeresztúr 5. Sárosd
<i>Győr-Moson-Sopron</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lázi 2. Sikátor 3. Táp 4. Beled 5. - - -
<i>Hajdú-Bihar</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hajdúhadház 2. Bagamér 3. Konyár 4. Sámsonkert – Hajdúsámson 5. Hosszúpályi
<i>Heves</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karácsond község 2. Kál község 3. Szajla település 4. Heves város 5. Tarnalelesz község
<i>Jász-Nagykun-Szolnok</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jászapáti 2. Tiszabó 3. Tiszaföldvár 4. Kendres 5. Jászladány
<i>Komárom-Esztergom</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Esztergom 2. Kisbér 3. Oroszlány 4. Tárkány 5. Tatabánya
<i>Nógrád</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Salgótarján 2. Jobbágyi 3. Kálló 4. Nógrádmegyer 5. Mátraverebély

<i>Fővárosi / Megyei szövetségek</i>	<i>Települések</i>
<i>Pest</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Érd 2. Erdőkertes 3. Galgagyörk 4. Vác 5. Cegléd város, ill. annak külterülete, Úgyer
<i>Somogy</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Balatonkeresztúr 2. Bárdudvarnok 3. Csurgó 4. Inke 5. Kiskorpád
<i>Szabolcs-Szatmár-Bereg</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiszalök 2. Aranyosapáti 3. Csenger 4. Nyírbétek 5. Ópályi
<i>Tolna</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Értény 2. Fürged 3. Magyarkeszi 4. Felsőnyék 5. Pincehely
<i>Vas</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jánosháza 2. Sárvár 3. Szentgotthárd 4. Kőszeg 5. Répcelak
<i>Veszprém</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapolcs 2. Nagyesztergár 3. Kerta 4. Bánd 5. Devecser
<i>Zala</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pacsa 2. Pacsatüttös 3. Szentpéterúr 4. Zalaapáti 5. Túrje